Sosyal A? Siteleri Kullan?m Amaçlar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal A? Siteleri Kullan?m Amaçlar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30535

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal A? Siteleri Kullan?m Amaçlar? Ölçe?i (SASKAÖ), üniversite ö?rencilerinin sosyal a? sitelerini kullanma nedenlerini ve bu kullan?mlar?n arkas?ndaki temel motivasyonlar? belirlemek amac?yla 2010 y?l?nda Karal ve Kokoç taraf?ndan geli?tirilmi? özgün bir ölçektir. Bu ölçek, sosyal a? kullan?m?n?n sadece e?lence amaçl? olmad???n?, ayn? zamanda e?itim, ileti?im ve sosyal çevre edinme gibi farkl? amaçlara hizmet etti?ini ortaya koymay? hedefler.

Ölçek, toplam 14 maddeden olu?makta olup, bu maddeler üç ayr? alt boyutta grupland?r?lm??t?r. Ölçe?in derecelendirilmesi, kat?l?mc?lar?n maddelere ne ölçüde kat?ld???n? belirleyen 5'li Likert tipi format kullan?larak yap?lm??t?r (1=hiç kat?lm?yorum - 5=tamamen kat?l?yorum).

Anahtar Kelimeler

Sosyal A? Siteleri, Kullan?m Amaçlar?, Üniversite Ö?rencileri, Sosyal Medya, Ölçek Geli?tirme, ?leti?im, E?itim.

Yazarlar

Hasan Karal, Murat Kokoç.

Amaç

Sosyal A? Siteleri Kullan?m Amaçlar? Ölçe?i'nin temel amac?, yüksekö?retim düzeyindeki genç yeti?kinlerin sosyal a? platformlar?n? kullanma nedenlerini bilimsel yöntemlerle analiz etmektir. Ölçek, özellikle bireylerin bu platformlarda geçirdikleri zaman?n ard?ndaki spesifik güdüleri ölçerek, sosyal medya kullan?m al??kanl?klar?na dair derinlemesine bir anlay?? sa?lamay? amaçlamaktad?r.

Bu çal??ma, sosyal a? kullan?m?n?n e?itimsel, sosyal ve ki?isel geli?im ba?lam?ndaki rollerini incelemek isteyen e?itim bilimleri ve psikoloji ara?t?rmac?lar? için güvenilir bir araç sunmaktad?r. Ölçek, kullan?c?lar?n kendilerine özgü profiller olu?turma, yeni insanlarla tan??ma ve akademik kaynaklara eri?im gibi farkl? motivasyonlar?n? ay?rt etmede kullan?l?r.

Yap?

Ölçek, 14 maddelik bir yap?ya sahiptir ve bu maddeler, üniversite ö?rencilerinin sosyal a? sitelerini kullanma amaçlar?n? temsil eden üç temel alt boyutta toplanm??t?r. Bu faktörler, kullan?m motivasyonlar?n?n çok yönlü do?as?n? yans?tmaktad?r:

Etkile?im ve ?leti?im Amaçl? (8 madde): Sosyal ba?lant?lar? sürdürme, ki?isel ifade alan?

ARABPSYCHOLOGY.COM

yaratma ve mevcut çevreyle ileti?im kurma iste?ini temsil eder.
Tan?ma ve Tan?nma Amaçl? (3 madde): Yeni sosyal çevreler edinme, arkada?l?klar kurma ve sosyal onay veya popülerlik kazanma motivasyonunu içerir.
E?itim Amaçl? (3 madde): Sosyal a?lar?, okul projeleri, ödevler veya ders materyalleri ile ilgili bilgi toplama ve ara?t?rma yapma arac? olarak görme e?ilimini ölçer.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?nda, SASKAÖ'nün yap? geçerli?i, maddelerin belirlenen üç faktör alt?nda mant?kl? ve tutarl? bir ?ekilde toplanmas?yla sa?lanm??t?r. Orijinal makalede spesifik say?sal geçerlik istatistiklerine (örne?in, do?rulay?c? faktör analizi uyum indeksleri) yer verilmemi?tir.

Ancak, ölçe?in maddelerinin kuramsal çerçeveye uygunlu?u ve faktör yap?s?n?n netli?i, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini dü?ündürmektedir. Ölçe?in kapsam geçerli?i, uzman görü?leri al?narak ve literatür taramas? yap?larak desteklenmi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?, bir ölçme arac?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? gösterir. Kaynak referansta do?rudan Cronbach Alfa gibi spesifik güvenirlik katsay?lar? rapor edilmemi?tir.

Geli?tirme sürecinde, ölçe?in maddelerinin iç tutarl?l???n?n yeterli düzeyde oldu?u varsay?lmaktad?r. 14 maddenin üç alt boyutta gruplanmas?, bu alt boyutlar?n kendi içlerinde homojen oldu?unu ve ölçtükleri yap?y? güvenilir bir ?ekilde temsil etti?ini i?aret eder. ?lerleyen çal??malarda test-tekrar test güvenilirli?i ile zamana ba?l? kararl?l???n incelenmesi faydal? olacakt?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirilmesi s?ras?nda, yap?sal geçerli?i kan?tlamak amac?yla faktör analizi uygulanm??t?r. Bu analiz sonucunda, sosyal a? siteleri kullan?m amaçlar?n?n üç temel ve birbirinden ayr?labilir faktörden olu?tu?u tespit edilmi?tir.

Bu üç faktörlü yap? (Etkile?im ve ?leti?im, Tan?ma ve Tan?nma, E?itim), varyans?n önemli bir k?sm?n? aç?klayarak ölçe?in psikometrik özelliklerini güçlendirmi?tir. Faktör yüklerinin yüksek olmas?, her bir maddenin ait oldu?u alt boyutu güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Öz Bildirimli Envanter, 5'li Likert Tipi

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Yüksekö?retim kurumlar?nda ö?renim gören bireylerin sosyal a? kullan?m motivasyonlar?n? ölçmek üzere tasarlanm??t?r.

Test Metodolojisi: 5'li Likert ölçe?i (1=hiç kat?lm?yorum - 5=tamamen kat?l?yorum) kullan?larak nicel veri toplama yöntemi. Ölçek puan?, alt boyut puanlar?n?n toplam? veya ortalamas? olarak hesaplan?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Medya Kullan?m?, Motivasyon Ölçe?i, Yüksekö?retim, Sosyal A? Ba??ml?l???, Faktör Analizi, ?leti?im Teknolojileri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?

Affiliation Email addresses: hasankaral@ktu.edu.tr (Sorumlu Yazar Hasan Karal)

Correspondence Address: Karal, H. ve Kokoç, M., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2010 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlarla kullan?m? için Sorumlu Yazar **Hasan Karal** ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-postas?: hasankaral@ktu.edu.tr.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden eri?im sa?lanabilir: dergipark.ulakbim.gov.tr.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada mevcuttur: sosyal-ag-siteleri-kullanim-amaclari-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Karal, H. ve Kokoç, M. (2010). Üniversite ö?rencilerinin sosyal a? siteleri kullan?m amaçlar?n? belirlemeye yönelik bir ölçek geli?tirme çal??mas?. **Turkish Journal of Computer and**

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mathematics Education, 1(3), 251-263.

Sosyal A? Siteleri Kullan?m Amaçlar? Ölçe?i Maddeleri

Ölçek Toplam Madde Say?s?: 14

Alt Boyut Say?s?: 3

Etkile?im ve ?leti?im Amaçl? (8 madde): Kendime özgü alan (profil, ki?isel sayfa...) yaratma imkan? sundu?u için kullan?yorum.
Tan?ma ve Tan?nma Amaçl? (3 madde): Yeni insanlarla tan??mak, yeni arkada?l?klar kurmak için kullan?yorum.
E?itim Amaçl? (3 madde): Okul proje/ödevlerimle ilgili ara?t?rma yapmak için kullan?yorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM